

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Ndc/9/2019
Identifikačné číslo spisu:	1115201336
Dátum vydania rozhodnutia:	30.07.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Svetlovská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:1115201336.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne O.. S. D.X., advokátky so sídlom v P., Š.Ú. XX, IČO: XX XXX XXX, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Slovenská advokátska komora, so sídlom v Bratislave, Kolárska 4, IČO: 30 795 141, zastúpenej advokátskou kanceláriou Legium s.r.o., so sídlom v Bratislava, Bukureštská 3, IČO: 36 867 870, v konaní o ospravedlnenie a náhradu nemajetkovej ujmy, vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 15 C 16/2015, o návrhu žalovanej na prikázanie sporu Okresnému súdu Spišská Nová Ves, takto

rozhodol:

Návrhu na prikázanie sporu vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 15 C 16/2015, Okresnému súdu Spišská Nová Ves n e v y h o v u j e.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I predložil na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) návrh na prikázanie sporu inému súdu podľa § 39 ods. 2 a 3 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“) z dôvodu vhodnosti, ktorý podala žalobkyňa. Svoj návrh odôvodnila enormným nárastom jej výdavkov v spore, narušením právnej istoty, prierahmi v konaní a pochybnosťou v zákonné, spravodlivé a objektívne konanie a rozhodnutie vo veci. Spor žiadala preto prikázať Okresnému súdu Spišská Nová Ves.
2. Žalovaná vo svojom vyjadrení považovala návrh žalobkyne na prikázanie sporu inému súdu z dôvodu vhodnosti ako nedôvodný a neodôvodnený a navrhla ho zamietnuť.
3. Podľa § 39 ods. 2 a 3 C.s.p., na návrh ktorejkoľvek zo strán možno spor prikázať inému súdu tej istej inštancie aj z dôvodu vhodnosti. O prikázaní sporu rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu (Okresnému súdu Bratislava I) a súdu, ktorému sa má vec prikázať (Okresnému súdu Spišská Nová Ves). V tomto prípade je najbližšie spoločne nadriadeným súdom Najvyšší súd Slovenskej republiky.
4. Predpokladom prikázania sporu inému súdu podľa vyššie odcitovaného zákonného ustanovenia je existencia okolností, umožňujúcich hospodárnejšie a rýchlejšie prejednanie sporu iným súdom než tým,

ktorého príslušnosť na prejednanie a rozhodnutie bola určená na základe zákonných kritérií príslušnosti, existujúcich tu v čase začatia konania a zakladajúcich príslušnosť až do skončenia konania (takže tu v skutočnosti ide aj o prielom zásady „perpetuatio fori“, čiže trvania príslušnosti, zakotvenej v ustanovení § 36 ods. 2 veta za bodkočiarkou C.s.p.). Prejednávanie a rozhodovanie sporov súdmi, ktoré sú na ich prejednanie vecne i miestne príslušnými, je teda zákonom výslovne ustanoveným pravidlom a prípadné prikázanie (delegácia) určitého sporu inému súdu len výnimkou z takéhoto pravidla, ku ktorej uplatňovaniu treba pristupovať reštriktívne (aby bola zachovaná podstata, že tu ide o výnimku a aby sa teda sama výnimka nestala pravidlom). Ak by totiž na to povolaný súd prikázal spor inému súdu podľa § 39 ods. 2 C.s.p., hoci by tu pre takéto rozhodnutie neboli podmienky, porušil by tým aj ústavne zaručené zásady, podľa ktorých 1/ nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi a 2/ príslušnosť súdu ustanoví zákon (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, teda ústavného zákona SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov). Práve so zreteľom k charakteru delegácie (ako výnimky z pravidla, že spor prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií) musí mať potom aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter.

5. Dôvodmi vhodnosti pre prikázanie sporu inému súdu môžu byť len také okolnosti, ktoré umožnia hospodárnejšie, rýchlejšie alebo po skutkovej stránke spoľahlivejšie a dôkladnejšie prejednanie (a logicky tiež rozhodnutie) sporu iným ako príslušným súdom. Úvaha o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie predmetu sporu i pomerov všetkých strán sporu, pričom na pomery strany, ktorá delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť, len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ostatné strany sporu (resp. druhú stranu, ak spor prebieha len medzi jedným žalobcom a jedným žalovaným, ako aj v prejednávaní veci). Rozhodne nie zanedbateľný význam pri posudzovaní existencie dôvodov pre uplatnenie opisovanej výnimky z pravidla potom samozrejme má i stanovisko ostatných strán.

6. Najvyšší súd po preskúmaní veci predloženej mu na rozhodnutie dospel k záveru, že v tomto spore nie je daná žiadna taká okolnosť, ktorá by odôvodňovala záver, že Okresný súd Spišská Nová Ves spor prejedná hospodárnejšie. Žalobkyňa vo svojom návrhu na prikázanie veci žiadne argumenty smerujúce k opačnému názoru neuviedla a naopak sama uvádza, že požaduje prikázanie sporu hlavne z dôvodu enormného nárastu jej výdavkov v spore, narušenia právnej istoty, prietáhov v konaní a pochybností v zákonné, spravodlivé a objektívne konanie a rozhodnutie vo veci. Najvyšší súd zdôrazňuje, že prípadné problémy s prekonávaním väčších vzdialeností za účelom dostavenia sa na súd sú vo všeobecnosti skôr bežné a nemôžu byť bez ďalšieho dôvodom na prikázanie sporu inému súdu. Výsluch strán sporu či svedkov zdržujúcich sa v obvode iného súdu môže miestne príslušný súd zabezpečiť aj prostredníctvom dožiadania (§ 104 ods. 1 prvá veta C.s.p.). Ďalej najvyšší súd uvádza, že okolnosťou odôvodňujúcou prikázanie veci z dôvodu vhodnosti bez ďalšieho nie je (nemôže byť) domnienka strany o narušení právnej istoty, prietáhov v konaní a pochybnostiach v zákonné, spravodlivé a objektívne konanie a rozhodnutie vec prejednávajúcim súdom. Objektívnosť, resp. zaujatosť sudcov vec prejednávajúceho súdu nie je dôvodom na prikázanie sporu z dôvodu vhodnosti, nakoľko by mohla byť dôvodom na prikázanie sporu podľa ustanovenia § 39 ods. 1 C.s.p., to však len vtedy, ak by strana sporu úspešne namietala zaujatosť všetkých sudcov súdu majúceho inak vec prejednať a rozhodnúť. Zákonnosť a spravodlivosť postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie pre zmenu podliehajú preskúmaniu v rámci riadnych resp. mimoriadnych opravných prostriedkov. Rovnako tak prietahy v konaní nie sú dôvodom na prikázanie sporu z dôvodu vhodnosti, nakoľko strana má v takomto prípade možnosť domôcť sa nápravy v zmysle zákona č. 9/2010 Z.z. o sťažnostiach.

7. Vzhľadom k uvedenému dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že v danom prípade nie sú splnené podmienky pre prikázanie sporu inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 C.s.p. a preto návrhu nevyhovel.

8. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.